

Erasmus School of
Social and
Behavioural Sciences

Dagboek van een grenswerker

20 juni 2023

Ingmar van Meerkerk, Jurian
Edelenbos en Willemijn Loeve

Over rolspanningen van grenswerkers en organisatorische condities

Erasmus University Rotterdam

Programma

Welke organisatorische condities zijn van belang zijn voor het kunnen omgaan met rolspanningen die grenswerkers ervaren?

- Verbindende grenswerkers: wie zijn ze en wat doen ze?
- Wat zijn rolspanningen van grenswerkers?
- Eerste resultaten dagboekonderzoek
- Gesprek over organisatorische condities

Erasmus

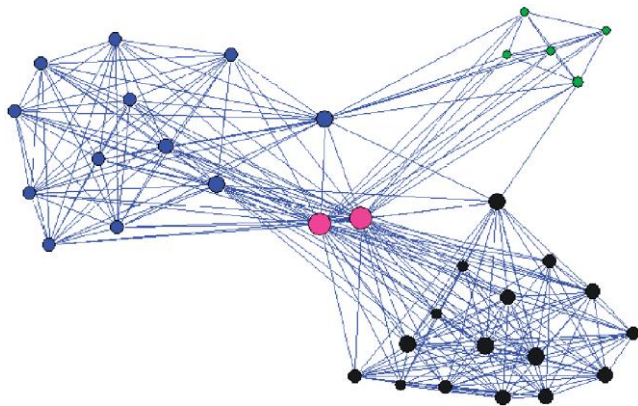
Toenemend belang van verbindende grenswerkers in het openbaar bestuur

Wie zijn verbindende grenswerkers?

- Personen die op de grens van hun organisatie werken
- Werken in verschillende contexten met verschillende logica's en/of belangen
- Hebben verschillende 'loyaliteiten': zowel aan hun organisatie als aan hun omgeving/netwerk

- Effectieve grenswerkers zijn zowel *intern* als *extern* goed verbonden
- Werken vaak samen met andere verbinders die hen aanvullen

(Tushman & Scanlan, 1981 ; Van Meerkerk en Edelenbos, 2018)

Erasmus

Activiteiten van verbindende grenswerkers

- **Verzameling (scouting) en selectie** relevante informatie/signalen uit omgeving en uit organisatie
- **Informatie uitwisseling** tussen organisatie en omgeving
- **Vertalen** over organisatie grens: tussen systeem- en leefwereld, tussen publiek en privaat

- **Opbouw** duurzame en vertrouwenwekkende relaties. Niet alleen formele, maar juist ook informele, persoonlijke relaties (!)
- **Bemiddelen** tussen belangen en **faciliteren van samenwerking**

- **Onderhandelen en coördineren**: tussen verschillende organisatiewerkprocessen en netwerk/omgeving
- **Tijdig mobiliseren** van thuisorganisatie om activiteiten en besluiten te consolideren in netwerk

- **Innoveren**: soms afwijken of veranderen van organisatieloga om verbindingen te kunnen leggen

(Van Meerkerk en Edelenbos, 2014, 2018; Williams, 2002)

Rolspanningen

Volgens de literatuur ervaren grenswerkers relatief meer 'rol spanningen' ('role stress')

- Rol ambiguïteit

- Rol conflict

- Rol overbelasting

Te veel rol spanning → minder werktevredenheid, mindere prestaties of zelfs burn-out

(zie Nygaard en Dahlstrom, 2002; Van Meerkerk en Edelenbos, 2018; Stamper en Johlke, 2003)

Dagboekonderzoek onder grenswerkers

Wat is dagboekonderzoek?

- Data verzamelen door terugkomende vragen in te vullen
- Dicht op directe ervaring, gevoelens en emoties, verder dan statische modellen
- *Actieonderzoek* (wetenschap en praktijk)
- *Gevoel en ervaringen* binnen het grenzenwerk
- Ontwikkelingen en veranderingen in kaart brengen
- Geen onderzoekersbias/natuurlijke omgeving
- 'Heat of the moment'

Aanpak:

- Reflectie
- Gezamenlijk leren

The logo of Erasmus University, featuring the word 'Erasmus' in a stylized, cursive script.

Wat zegt de literatuur?

Organisatorische condities die zorgen voor vermindering van rolspanning:

- Topmanagementsupport;
- Support van collega's;
- Autonomie;
- Competenties en vaardigheden

Rolspanning van grenswerkers

- Rolambiguïteit
- Roloverbelasting
- Rolconflict

Zie bijvoorbeeld:

- Sanders et al., (2018) Nguyen & Tuan (2022)
- Wu, G., Hu, Z., & Zheng, J., (2019)
- Van der Heijden et al. (2016)
- Van Meerkerk & Edelenbos (2018)
- Satheesh et al. (2023)

Rolspanning:

- Rizzo, House & Lirtzmann (1970)
- Baroudi, 1985; Marrone, Tesluk & Carson, 2007)
- Singh (1993)

Eerste resultaten dagboekonderzoek

Topmanagement support

- Niet gezien worden
- Tussen organisatiebelangen en externe belangen
- Wel de taal maar niet het gedrag
- Willen vs. Kunnen

Steun en bereidheid van collega's

- Vragen van collega's buiten takenpakket
- Eenzaamheid
- Sociaal vangnet vanuit collega's
- Stoom afblazen

The logo of Erasmus University, featuring the word 'Erasmus' in a stylized, cursive script.

Eerste resultaten dagboekonderzoek

Autonomie en kaders

- Organisatie ziet niet altijd wat je doet als grenswerker
- Onduidelijkheid over beoordeling
- Randvoorwaarden vs. zelf richting geven aan het werk
- Interne –en externe verwachtingen

Competenties en vaardigheden

- Omgaan met diverse belangen en spanningen
- Snel schakelen
- Omgaan met onduidelijkheid
- Erkenning diversiteit van taken
- Training en coaching

The logo of Erasmus University, featuring the word 'Erasmus' in a stylized, cursive script.

In gesprek over condities die grenswerkers helpen of belemmeren

Herkent u deze condities? Mist u bepaalde condities?

Topmanagement support
Steun en bereidheid van collega's
Autonomie en kaders
Competenties en vaardigheden

Welke zijn voor u de belangrijkste? Hoe komt dat naar voren?

The logo of Erasmus University, featuring the word 'Erasmus' in a stylized, cursive script.

Meer weten over het dagboekonderzoek of interesse in deelname?

Zie

<https://deverbindingdienst.nl/onderzoek/>

Of neem contact op met:

Martine de Jong (TG) – mjg@tg.nl

Ingmar van Meerkerk (EUR) – vanmeerkerk@essb.eur.nl

Erasmus

Referenties

- Baroudi, J. J. (1985). The impact of role variables on is personnel work attitudes and intentions. *MIS Quarterly*, 9, 341-356. doi:10.2307/249234
- Nederhand, J., Van Der Steen, M., & Van Twist, M. (2019). Boundary-spanning strategies for aligning institutional logics: a typology. *Local Government Studies*, 45(2), 219-240.
- Nygaard, A., & Dahlstrom, R. (2002). Role stress and effectiveness in horizontal alliances. *Journal of Marketing*, 66(2), 61-82.
- Peeters, R., Van der Steen, M., & Van Twist, M. (2010). De logica van het ongepaste. *Over de professionaliteit van wijkmanagers in de onvolkomen organisatie*. NSOB.
- Satheesh, S. A., van Meerkerk, I., Verweij, S., Busscher, T., & Arts, J. (2023, in press). Enabling boundary spanners in public-private collaboration: The impact of support and role autonomy on reducing role stress. *Public Administration*.
- Stamper, C. L., & Johlke, M. C. (2003). The impact of perceived organizational support on the relationship between boundary spanner role stress and work outcomes. *Journal of Management*, 29(4), 569-588.
- Rizzo, J. R., House, R. J., & Lirtzman, S. I. (1970). Role conflict and ambiguity in complex organizations. *Administrative Science Quarterly*, 150-163.
- Sanders, K., Moorkamp, M., De Cremer, D., & Van Hiel, A. (2018). Unraveling the effects of top management team faultlines on subordinate job satisfaction: The mediating roles of support and communication. *Journal of Business Research*, 86, 90-101.

The Erasmus logo, featuring the word 'Erasmus' in a stylized, cursive script.

Referenties

Singh, J. (1993). Boundary role ambiguity: Facets, determinants, and impacts. *Journal of Marketing*, 57(2), 11-31.

Tushman, M. L., & Scanlan, T. J. (1981). Boundary spanning individuals: Their role in information transfer and their antecedents. *Academy of Management Journal*, 24(2), 289–305.

Van der Heijden, B. I., Schalk, R., van Veldhoven, M., & de Lange, A. H. (2016). Factors affecting career competencies among Dutch and Italian expatriates: a cross-country comparison. *Journal of Global Mobility*, 4(1), 94-119

Van Meerkerk, I. (2014). *Boundary Spanning in Governance Networks: A study about the role of boundary spanners and their effects on democratic throughput legitimacy and performance of governance networks*. PhD thesis, Erasmus University Rotterdam.

Van Meerkerk, I., & Edelenbos, J. (2014). The effects of boundary spanners on trust and performance of urban governance networks: Findings from survey research on urban development projects in the Netherlands. *Policy Sciences*, 47(1), 3–24.

Van Meerkerk, I., & Edelenbos, J. (2018). *Boundary spanners in public management and governance: An interdisciplinary assessment*. Edward Elgar Publishing.

Williams, P. (2002). The competent boundary spanner. *Public Administration*, 80(1), 103–124.

Wu, G., Hu, Z., & Zheng, J. (2019). Role Stress, Job Burnout, and Job Performance in Construction Project Managers: The Moderating Role of Career Calling. *International journal of environmental research and public health*, 16(13), 2394.

The Erasmus logo, featuring the word "Erasmus" in a stylized, cursive script.